

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 4.50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un sir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blai.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Seceriș bogat.

Se roagă oamenii. Nici când n'a văzut pământul nostru bătrân atâtea fețe posomorite, atâtea jale, și lacrimi, ca în vremile acestea. Niçiodată atâtea suspin, atâtea rugăciuni fierbinți nu s'au ridicat cătră cer, ca în zilele noastre. O biserică uriașă este azi pământul, pe care oamenii aduc jertfele cele mai curate ale sufletului lor, drept expiare ale multelor fărădelegi, de care stăpânit a fost neamul omenesc dela mare și până la mare.

Imbuibați am fost și încrezători. Crezut-am în atotputernicia geniului omenesc, care prin cuceririle lui strălucitoare copleșitu-ne-a sufletul și mintea. Crezut-am în progresele tehnice, că ne va descoperi „cele ascunse și nearătate ale înțelepciunii Tale”, în sociologie, care să ne coboare tot darul de sus aici pe pământ, în medicină prin care să ne îngrădim, sfruntând chiar și moartea.

În fața avântului, acest material al societății, științei, artei omenesci, sermana religie, înzădar să sforțâ să-și mențină locul, ce-l avea. Rătăcitorul creier eră prea înfierbântat de aceste victorii uriașe, ca să mai poată judecă limpede.

Frânța începuse pe față lupta. Bisericile fură inventariate și declarate de monumente de artă. Și duhul păgân amenința cu distrugere tot la ce clădise creștinismul și biserică în decurs de două milenii.

Dumnezeu n'a lăsat însă să triumfeze acest duh brutal asupra sufletului omenesc.

S'a mai scris în ziarul acesta despre religiositatea profundă, care stăpânește azi pe toți soldații de pe câmpurile de războiu ale Europei. Francezii au trimis o adresă guvernului, cerând să le restituie

credința în Dumnezeu. Germanii au plecat dela altare pe câmpul de luptă. Iar în tranșeele noastre, sărmanii noștri ostași țin strâns la sân cărțile lor de rugăciuni, prin cari își apără curățenia sufletului și credința strămoșească.

Nici când n'am văzut atâtea credință. Cărțile, cari sosesc acasă de pe câmpul de războiu sunt pline de invocații sfinte, de îndemnuri pii: Să-mi mai facă dl părinte vreo slujbă, doar mă va aduce Dumnezeu sănătos iar acasă la voi, scumpii mei.

Și tot așa e și acasă. Am văzut biserici arhipline, oameni pe cari nici când nu-i vedeam la biserică, înghenunchind în fața altarului sfânt, lacrimi multe am văzut, pe obraji pururea veseli...

Secerișul e așadar bogat, frați preoți, e bine să ne pregătim de lucru. Este prilejul cel mai bun, ca să facem să triumfeze iarăși virtutea și să piară vițiul. Dacă lupta împotriva beției n'a dat rezultate, dacă concubinatele, furturile, desfrâul, păcatul a putut vieții în sufletele și societatea oamenilor, a sosit acum vremea, să-l extirpăm pentru totdeauna.

Azi fiecare suflet este primitor de învățătura bună, fiecare credincios vine la preot, ca la adevăratul părinte. E bine să înțelegem glasul vremii, să ne coborîm la necesitățile sufletești ale credincioșilor cu sfatul și îndemnul.

Vrem, ca societatea care vine pe urma acestui cumplit războiu, să fie mai bună, și pe noi, preoții, să ne aplece la aceea înălțime a situației, care a caracterizat atât de mult pe înaintașii noștri, și care a făcut ca acest popor să vadă în preoții săi în totdeauna pe bunii păstori, cari nu i-au exploatat sentimentele lui cele mai curate, ci și-au pus sufletul pentru turma lor încredințată.

Noui concesiuni în favorul limbii naționalităților. Monitorul oficial publică ordonanța ministrului de instrucție publică, prin care ministrul condece, ca religiunea să se predeie în școlile de repetiție în limba maternă a copiilor.

Ordonanța ministerială mai dispune, ca în școlile cari nu sunt de stat, toate protocolole, tipăriturile școlare precum ziare, conspecte, registre, testimonii să fie conduse paralel cu limba maghiară și în limba de propunere a școlii. Asemenea este a se serie nu numai ungurește numele de bovez al școlarilor în registre și celelalte tipărituri școlare, ci și în limba școlii.

† Dr. Vasile Moldovan.

Când la sârutul călduroaselor raze de soare, și-au ridicat nevinovatul lor cap vestitorii primăverii, primii ghiocci, atunci s'a stîns în orașelul Gherla profesorul de s. teologie dr. Vasile Moldovan, în primăvara vieții sale. În ziua de 27 Februarie dureros dăngă de clopote duceau trista veste, că el nu mai este. Toți îl știam suferind de-o boală grea, dar la sfârșitul său așa de iute nu ne gândiam. Și totuș neîndurata moarte a lăsat așa pe neașteptate, să sângereze de durere inimile noastre în urma trecerii lui la celea veșnice... Doar toți îl iubiam... Oare putea fi om cu inimă, care cunoscându-l să nu-l fi iubit? Doar adormitul în Domnul era așa de bun! Mai marii săi îl știau de un fir ales, bun, sărguincios... colegii, prietini aveau în el pe un drag frate, iar elevii săi erau mândri cu el! Așa apoi să ne mirăm, că s'au umplut de lacrimi mulți-mulți ochi la năprasnica veste a încetării sale de-a fi viețitor și că mulți i-au însoțit trupul său neînsuflețit pe calea-i de urmă? Cu ochii plecați spre pământ, muștrată de marele gând al trecerii, însoția mulțimea îndurerată, zadarnic zbatându-se de a pricepe marea taină, a cărei martor îi este... Iar tăcerea sinistă în carea se pierdea zgomotul pașilor săi, parcă-i intreruptă deodată de un profund glas: „Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului... vânt va trece peste ea și n'a mai fi... iar adevărul Domnului rămâne în veac!” E glasul prorocului Domnului. Acest glas află resunet în toate inimile, și... se pornesc chiar și voluntar lacrimile... Acestui mare adevăr s'a supus și fericitul în

Domnul. Sufletul său s'a reîntors la Plăsmătorul său, trupul lui e dat comunei noastre mame: pământului, iar ce ne-a mai rămas nouă din el, e numai scumpa lui amintire... Să i-o păzim cu sfințenie, ca așa să nu mințescă buzele noastre când zicem: „In veci pomenirea lui!“

***

Funerariile au avut loc la 1 Martie. In dimineața acestei zile se servește la capela rezidenței episcopesti sfânta Liturghie pentru odihna sufletului adormitului. La 12 ore se sfârșește citirea s. Evanghelii, săvârșită de clericii seminarului dela așezarea pe catafalca a scumpului defunct. La orele 1 1/2 p. m. Reverendisimul Domn Gregoriu Pop, canonic, rector seminarial, cu asistența M. On. D. Dionisiu Vaida, protopop local, a profesorului de teologie Dr. Victor Bojor, și alor doi clerici—lectori, săvârșește la casa mortuară prescrisa panahidă îndatinată. Când e scos coșciugul, întonează puternicul cor al teologilor: „In veci amintirea lui!“ Pornește apoi conductul funest spre biserica parohială-catedrală. Pe drum în continuu cântă corul teologilor, atrăgând cu dulceața glasurilor și pe străini, cari în număr foarte mare se alătură publicului jalnic. Toate decurg după un program binechibzuit, așa că se observă cea mai mare ordine și acord în vastul material al astrucării de preot. Cele două puncte dintâiu ale acestui program cuprind în sine „Panahida“ făcută la casa mortuară și conductul spre biserică. Intrăm în sf. biserică. Coșciugul se așază pe catafalca. Ca un fior străbate inima tuturor cântarea corului teologilor: „Adusum-am aminte“... Gândurile acelea profunde redade fidel prin aleasa compoziție și executată nu numai cu o tehnică de prima forță, ci și cu inimi simțitoare, carin prin rostul glasului plâng pe cel, care le era lor scump, produc efect uimitor. In inimile tuturor pătrund vorbele prorocului: „Eu sunt pământ și cenușă“... și deplângerea deșertăciunilor

lumești... Și cu toții plâng în cel defunct. micimea, nimicnicia lor, care uitându-se de multe-ori de sine se gândește a fi mult, deși de fapt trebuie să vadă: că „Eu sunt pământ și cenușă...“

Biserica e tixită. Sunt de față toți Reverendisimii canonici în frunte cu ilustrata Sa Ioan Georgiu, prepozit prelat papal. Profesorii semin. teologic, și ai Preparandiei diecezane, preoțimea gremială și cea din jur și mulți distinși dignitari și privați au venit, toți-toți să-i dea iubitului defunct onorurile celea din urmă.

Lângă coșciug stau: iubitul taică al celui mutat dela noi, venerabilul bătrân paroh din Caianul-mic: George Moldovan, iubita mamă a defunctului, frate, surori și alte rude ale lui...

In cea mai mare liniște urcă amvonul profesorul Dr. Victor Bojor, și, pe lângă cea mai mare atenție a celor de față, rostește îndușetorul cuvânt funebral, pe care îl publicăm la alt loc al foii.

Corul cântă cu durere: „In veci amintirea lui!“ Se rostesc apoi rugăciunile de deslegare. Răsună: Amin-ul. Un glas tâmpit ne sdrobește inimile. Cad bulgării gliei pe coșciug... Corul începe a cânta: „Plâng, plâng și mă tânguesc“ iar cei de față posomorți începe a se împraștia cu o durere în inimă.

Vântul drumeț apucă celea din urmă acorduri și le duce făcându-le să se piarză în neant...

Aruncând o privire de adio pământului care l-a ascuns pe iubitul lor profesor, pornesc îndurerați, cu un suspin pe buze și elevii săi, clericii... Celea din urmă raze ale soarelui, cad pe un mormânt nou în cimiter, îl mai scaldă încă odată în a lor lumină, apoi se pierd și ele în afunzimea mărilor, șoptind cu întristare: *Moldovan nu mai este...*

Unul din cei de față.

Războiul european.

Budapesta, 6 Martie. (Oficial.)

În Polonia rusească, pe frontul dela Piotrkov spre ost, prin canonada dată cu succes de artileria noastră, am zădărnicit atacul rusesc. Altcum, pe frontul acesta și pe cel din Galiția apuseană, nu s'a întâmplat nici un eveniment mai marcant.

În Carpați luptele pentru ocuparea câtorva înălțimi, decurg. Mersul vremii și negurile sunt nefavorabile operațiunilor.

Pe frontul din Galiția apuseană, după evenimentele ultimelor zile, e liniște.

Budapesta, 7 Martie. (Oficial.)

Frontul ostic: Ieri s'au dat lupte inverșunate pe unele secțiuni a frontului din Polonia rusească, cari în unele locuri au fost piept la piept. Canonada artileriei noastre a silit pe Ruși să-și părăsească, cu pierderi mari, pozițiile împinse înainte.

Luptele din Carpați, pentru ocuparea câtorva înălțimi, decurg. Pretutindeni am respins atacurile de noapte ale Rușilor. Am făcut prinsoneri 8 ofițeri și 570 ostași. In Galiția sud-ostică și acum este liniște.

Berlin, 6 Martie. (Oficial.)

Frontul apusean: Spre nord-vest dela Ypern prin contraatac am ocupat dela Englezi o tranșee.

Încercările Francezilor ca să ne respingă din pozițiile ocupate de noi de pe înălțimea Lorreto, au eșuat. Atacurile le-am respins, am făcut prinsonieri 50 francezi.

In Champagne, la Perthes și Le Mesnil, Francezii au continuat atacu-

FOIȚA.

Cuvânt funebral,

rostit la groapa profesorului seminarial
Dr. Vasile Moldovan,
de Dr. Victor Bojor.

„Dumnezeul meu ești tu, nu te depărta dela mine. Că năcazul este aproape, că nu este cine să-mi ajute mie“. Ps. 27.

Jalnici ascultători! Cel mai mare între toate năcazurile cari ne ajung, cel mai mare vrăjmaș al vieții omenești este: *moartea*. Aceasta e aproape de unul fiecare din noi, pentru toți e aproape! Mai mult de decât cum cugetăm: „Năcazul este aproape!“ Și în năcazul acesta, nu este putere lumească care să ne poată mângăia, ba nici chiar noi nu ne putem ajuta pe noi înșine: „că nu este cine să-mi ajute mie!“

Din acest dureros prilej, veniți jalnici ascultători, să ne gândim puțin asupra acestui năcaz mare al nostru: *moartea*, carea „este aproape“ și 'n contra căreia „nu este cine să-mi ajute mie“. Apoi să vedem că de

cine ne-a despoiat acest crudel tiran al vieții noastre, răpind din sinul nostru pe iubitul nostru frate: Vasile...

I.

Moartea e mare năcaz, ba culmea tuturor năcazurilor, cari se pot întâmpla în lumea aceasta. Mare năcaz este a-ți perde pe iubitul tată, pe iubita și dulcea mamă, copii cei scumpi, pretinii și oamenii de încredere... Și moartea, prin o lovitură dureroasă, nereparabilă, ne desparte de toți dintr'odată, așa că între cei vii și cei morți *mare prăpastie*, mare chaos *ze întărește* și nu este nime, care se poată duce, dela unii la alții. vre-o veste...

Mare năcaz este a-ți pierde averile, adunate cu multă trudă, curțile împodobite cu pompă, strălucire, mare năcaz a-ți pierde un castel, ori vilă zidită în locuri încântătoare, împrejmuită de regiuni zimbitoare.. când vre-o grindină ori vre-un povoiu de ape, ne nimiceste sămănăturile și roadele câmpului din vre-un an, când în urma unui proces ne pierdem vre-o posesiune, câte lacrimi mai varsă ochii noștrii și câte patimi clocotesc în inima noastră frământându-o! Moartea — jalnici ascultători, ne despoaie de toate. Din toți banii nu ne lasă nici un

filer, din toate hainele nu ne lasă decât numai un rând, cu care ne îngroapă, din pământ nu ne lasă decât câți-va coți, în care ne așează! Titulele, diregătorii, slujbele civile ori militare, laice, ori bisericesti trec la alții, și nu mai rămâne altă pomenire, decât nu *oarecândva* — pe vre-o carte ori unealtă, ori un: *a fost; s'a născut... a murit...* scrise pe piatra rece dela căpătâiul mormântului...!

E năcaz vrednic de milă și de compătimire a-ți pierde vederea ochilor, ca și cari mai scump lucru nu avem. E năcaz mare și dureros de a ne pierde graiul, prin care ne deosebim de celea necuvântătoare, ori a ne pierde celelalte simțuri, cari ne sunt atât de trebuincioase, ca să viețuim bine. Moartea ne stânge lumina ochilor și-i adâncește în cap, ne înădușă tot cuvântul pe buze și lipsește simțurile noastre de ori-ce putere. Pentru noi nu vor mai fi în lumea aceasta raze de soare, nici nu ne vom putea desfăta în mirosul și culoarea florilor, nici în dulceața unei armonii muzicale, nici în gustul vre-unui fruct ori poame, nici în mireasma vre-unui balzam, care să ne recreeze... Moartea de toate ne despoaie...

Mai rău este apoi că „năcazul este aproape“. Lei și urși sunt dobitoace infrico-

rile, cari toate au eşuat. La Perthes am făcut prinsoneri 5 ofițeri și 140 ostași ed rând. Prin contraatac am ocupat o întăritură mică situată dela Perthes spre nord, iar din pozițiile noastre dela Le Mesnil am ocupat un tranșeu.

Francezii au încercat să atace pozițiile noastre dela Vauquois și Con-senvoye, precum și celea așezate spre nord-ost dela Badoviller și Celles, dar atacurile n'au avut succese.

Frontul ostic: După ce prăzile de războiu, pe cari le-am capturat de pe teritorul păduros dela Grodno și dela Augustov, ne sunt în loc sigur; fără ca atacurile violente ale Rușilor să ne fi putut împiedeca, trupele noastre, cari au fost așezate acolo, acum stau gata pentru alte operațiuni strategice.

Afară de acestea în jurul Grodno și la Lomza nu s'a întâmplat eveniment mai marcant. Atacurile Rușilor dela Prasnîs spre nord-ost au eşuat cu pierderi mari.

Dela Plosc spre nosd-ost încă am respins un atac

Din ținuturile sudice ale Vistulei nu este nimic de semnat.

Constantinopol, 6 Martie. (Oficial).

»Agenția Milli« anunță:

Flota dușmană a bombardat acum jurul Gheikli, precum și întăriturile Kum-Kaleh și Sedil-Bahr cu șapte unități mari, dar fără de rezultat. Trupele de șpionaj, cari dușmanul a voit să le debarce la țarm, au fost silite să se retragă de canonadele intensive ale artileriei noastre.

Constantinopol, 8 Martie. (Oficial).

Starea generală nu s'a schimbat în mod esențial. Ieri după amiază șeșe năi inimice au bombardat bateriile noastre. Bateriile noastre dela

intrarea Dardanelor le-a răspuns cu împușcături date cu succes.

Cartierul turcesc publică amănunte despre bombardarea de ieri, și că năile engleze Maestic și Irresistible au venit în ajutor. Canonada bateriilor noastre a făcut inapte de luptă un pancerat francez, și o naie engleză a suferit stricăciuni mai mari. Năile inimice la 3 ore 15 minute s'au retras și au încetat bombardarea. Bateriile noastre peste tot nu au suferit stricăciuni.

Diverse.

Din Arhidieceză. Liviu Brânzeu abs. de teol. a fost hirotonit de preot din partea Excelenței sale Păr. Mitropolit în 6 Martie a. c. și dispus de adm. parohial în Mușca, tractul Zlatnei.

Contele Tisza în Viena. Contele Tisza a avut în zilele acestea însemnate întreveneri politice în Viena. A fost primit în audiență de Maiestatea Sa, cu care ocazie a fost de față clironomul Carol Francisc Iosif. A conferat apoi cu ministrul de externe baronul Burian, în cercurile politice se dă întrevederilor contelui Tisza cea mai mare importanță.

Cărticica poliglotă pentru Sf. mărturisiri. Câțiva preoți ai diecezei Sabariei, având în vedere, că în aceste vremuri grele, ce ne-au copleșit în urma războiului mondial preoțiimea va veni în atingere cu soldați ori bolnavi de diferite limbi, cari vor vrea să se împace cu Dumnezeu în sfânta mărturisire, au compus spre acest scop o cărticică, care cuprinde în sine întrebările cele mai de frunte la mărturisiri în 13 limbi, între cari și cea românească.

Concurs la postul de învățător din comuna Gârboul-unguresc. Postul de învățător din comuna Gârboul ung. districtul protopopesc Cluj, se pune la concurs cu termenul 15 Martie 1915. Cererile provă-

zute cu extras matricular de botez, diplomă de învățător, certificat de serviciu și moralitate, să se înainteze Prea Onor. Domn Dr. Elie Dăian, protopop în Cluj.

Scutirea dela serviciul militar activ. Pentru scutirea dela serviciul activ al celor aflați abili cu ocaziunea asentărilor din urmă și cari sunt născuți 1896, 1895, 1891 sunt datătoare de ton aceleași modalități și proceduri, cari se cupriod în Rescristul în. Ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiunea publică de dat 7 Noemvrie 1914 Nr. 5208, comunicat deja de aici la timpul său purtătorilor oficiilor protopopești din dieceză cu aceea deosebire însă, că indivizii obligați la gloate și aplicați în oficii publice, instituțiuni, întreprinderi și uzine de interes comun numai în acel caz pot spera, că vor fi scutiți de serviciul activ, dacă prin superiorii lor nemijlociți se adeverește cu document formal, că stau în serviciu cel puțin dela 1 Ianuarie a. c. și că rămânerea lor ulterioară în acel serviciu ori oficiu este neapărat de lipsă.

La reuniunea de misiuni au solvit taxa următorii preoți: Exelenția Sa Dr. Victor Mihăiți de Apșa, din prilejul iubi-leului său de 40 de ani de Arhierie 50 cor., On. Vasile Cerghizan din Corpade, Iuliu Grama din Chiheriul de sus, și Mihail Pop Lupu din Șamșudul de câmpie, taxe pe 1914 și 1915, câte 6 cor., Iuliu Socol din Ceanul mare, taxe pe anii 1912, 1913, 1914, 1915, 12 cor., On. Alimpu Costea din Spini și M. On. Gavril Pop din Luna de Arieș taxe pe an. 1915, câte 3 cor., On. Benjamin Rusu contribuie 5 cor.

Rectificăm o mică greșală. S'a fost publicat în „Unirea“ Nr. 16 a. c. că la Reuniune a contribuit taxe pe anii 1914 și 1915. On. George Trif din Făget. Fapt e că a contribuit cu acele taxe On. Ioan Trif din Tăuni. Ne cerem scuze pentru această mică neatențiune. Recercăm prin aceasta și pe ceilalți membrii activi ai Reuniunii să-și achite taxele statutare.

Exelenței Sale, Dlui Metropolit, care și până acuma a contribuit cu partea-leulu

șate, dar dacă aceia sunt în pădurile munților nu ne sparie, nu ne înfricoșează. Celea ce sunt foarte departe nu se tem, nu sunt temute, zise îngerescul s. Toma de Aquino, căci cu toții știu că vor muri, dar oamenii totuș nu se îngrijesc nu-și bat capul, cu aceea ce nu li-se pare de aproape.

Acelaș sfânt, mare dascăl al bisericii, ne aduce înainte un vechiu proverb, o zicală stămoșească: „la țarg se aduc mai multe piei de miel de vânzare decât de oi“. Acesta e semn limpede că mor mai mulți miei, decât oi. Din matriculele morților a fiește-cărei parohii limpede se vede, că sunt cu mult mai mulți, cei ce mor înainte de anul al 60, decât cei cari mor după aceea vrăstă, macar că Scriptura zice: „Zilele anilor nostri întrânsele șeptezeci de ani, iară de vor fi în puteri, opt zeci de ani și ce este peste aceștia osteneală și durere“. (Ps. 89. 10 11).

Cardinalul Hugo, ne spune tâlcuind ps. 89, că întrebând fiind diavolul care, locuia în trupul unui îndrăcit; că de câtă vreme a căzut din cer, răspunse: am căzut numai ieri! Ieri? Minciună, ești mincinos! Au doară n'au trecut sute și mii de ani, de când ai

fost alungat din cer? Iar diavolul răspunse: De ai ști ce-i veșnicia, atunci toată vremea începând dela zidirea lumii până acuma, o ai socoti de: un ceas. O singură zi, socoti diavolul șese mii de ani și mai bine, de când căzuse din cer. și cu cât mai puțin de cât un ceas, vom trebui să socotim noi cei 60, 70 de ani ai vieții ce-i trăim în lume! Și cine știe că oare li vom ajunge?! Și dacă din anii aceștia o seamă din noi am trăit jumătate, alții poate două din trei părți, oh cât de puțin ne mai rămâne, până vom ajunge la moarte!

Auzim zicând pe mulți: oh, cât de iute trece vremea; cum zboară timpul! Iată a trecut un an! Am ajuns iarăș la Crăciun, la Paști, la seceriș, la culesul viilor! Oh, cât de repede trece vremea! Timpul tot mērenu a trecut așa și tot așa trece și de acum înainte, iar năcazul în fiecare zi e tot mai aproape, moartea noastră se apropie tot mai tare...

Durere însă: „Nu este cine să-mi ajute mie“ împotriva ei. Firea noastră ne învață, ca în năcazurile noastre mari, să chemăm pe cineva în ajutor. Cel care cade la pământ strigă ajutor, cel care stă să se

inece, până ce poate, strigă după o mână ajutătoare carea, să-l scape; tot așa face și acel nenorocit, care cade între tâlhari. Și noi cuprinși de ghiarele morții, vom cere ajutor. Dar oare cine ne va ajuta? Bani? Prietini? Părinții, neamurile? Unde sunt aceia, în care aveai încredere? să se scoale și să va apere întru lipsă!... Vedeți, că singur eu sunt, și nu este alt Dumnezeu, afară de mine“. Așa ne zice Domnul...

Jalnici ascultători! Singur numai Dumnezeu ne poate ajuta nouă în ceasul morții! El cu mila va grăbi în ajutorul nostru atunci, dacă în viață vom asculta de dānsul, dacă vom păzi poruncile, lui și ne vom pune în dānsul toată încrederea!... Așa a făcut și iubitul nostru frate adurmit în Domnul, pe carele ni-l'a răpit moartea nemiloasă. Adu-nați în jurul trupului său neînsuflețit, spre al urmări pe calea cea mai din urmă a lui, să vedem, că de ce ales bărbat ne face să ne despărțim neîndurata moarte, carea pe nime nu cruță.

(Va urma)

la fondul Reuniunii, ținem să-i aducem și pe această cale mulțumita cea mai fierbinte.

Noua acțiune de pace a lui Wilson. Ziarul „Frankfurter Zeitung“ anunță, că președintele Wilson va trimite în Europa un delegat, ca să cerceteze guvernele europene, cum ar fi primită noaua acțiune de pace a lui Wilson. Colonelul Husse — delegatul lui Wilson, va cerceta cabinetele ministeriale din Londra, Paris, Petrograd, Berlin și Viena. În cercurile politice americane se sperază că noua acțiune de pace a lui Wilson va avea rezultate mai favorabile, decât cea din August.

Mulțămită publică. Pentru fondul studenților săraci în caz de morb, dela școlile din Blaj, au binevoit a contribui încă: Simeon Nicoară preot, Ulieșul mare 4 cor., Dr. Augustin Bărdosy avocat, Szászkaánya 5 cor., Romul Raca paroh, Bouțar (în loc de cunună pe sicriul regretatului învățator Paul Oltean) 10 cor., Rus Benjamin, preot Suciag 2 cor., Nicolae Lațiu paroh, Crăciunel 5 cor., Petru Nicolae vprot. on. Gurgiu 2 cor., Aurel Hulea paroh, Galda de jos 5 cor. Iuliu Socol preot, Cianul mare 4 cor., Tatar Vasile preot, Kebeszentivány 5 cor., Dionisiu Decei adm. protop. Band 5 cor. Binevoitorilor contribuenți li-se exprimă sinceră mulțămită. *Direcțiunea gimnazială.*

Glotașii asentați în 1915. Mai multe foi din capitală au publicat știrea, că în Viena glotașii asentați în 1915 sunt chemați la serviciul activ pe 15 Martie, iar cei din 1896 în 15 April. Cu toate că ordinațiunea aceasta este datată din Viena, ca nu cumva să fie greșit înțeleasă, se comunică, că știrea se referă numai la glotașii din Austria. Pentru cei din Ungaria se va stabili mai târziu termenul de chemare la serviciul activ.

Convocare. Membrii însoțirii de credit „Sporiul“ din Bazna sunt convocați în sensul §-lui 13 din statute la a III-a adunare generală ordinară, ce se va ține în 21 Martie 1915 la 2 ore p. m. în școala gr.-cat. din loc cu următorul program: 1. Constatarea membrilor prezenți și constituirea adunării. 2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere pe anul de gestiune 1914 și prezentarea bilanțului. 3. Impărțirea profitului curat. 4. Alegerea direcțiunii pe un nou period de 3 ani. 5. Eventuale propuneri. Bazna la 4 Martie 1915. *Direcțiunea.*

Expozeul lui Djavid bei. Djavid, ministrul de finanțe și unul dintre cei mai mari bărbați politici ai Turciei, se află de prezent în Berlin. Intervievat de un ziarist a spus următoarele: În Turcia e liniște și ordine. Publicațiile presei inimice, despre răscoale, nemulțumiri, au de scop să aducă în eroare statele neutrale. Flotila dușmană la Dardanele nu a obținut nici un rezultat. Despre starea militară nu pot face declarații mai detaliate. Delegații militari ai Germaniei, cari se interesează de aproape de miliția noastră vor da Germaniei informațiile celea mai favorabile. Turcia, a spus Djavid, privește cu deplină nădejde la viitor. În România am câștigat cele mai bune impresii.

Pâne de cucuruz. Brutăria comunală din Budapesta dă următorul recept privitor la felul cum e să se pregătească pâne din făină de cucuruz. Aluatul se pregătește din 250 dkagram de făină de cucuruz, la care se adaugă 2½ litre de apă fierbinte cu o temperatură de

20—22 grade Celsius și 15 dekagrame drojdiuță. Aluatul acesta trebuie lăsat să dospească trei sferturi de oră. După timpul acesta se mai pune în aluat încă 350 dekagrame făină de cucuruz, trei litre de apă fierbinte cu o temperatură de 20—22 Celsius și 20 dekagrame sare. Aluatul se frământă apoi și facem pâne. Femeile noastre dela sate știu de bună seamă recept cu mult mai practic și mai ușor, decât cel de sus.

Schimbul prinsonierilor. Împăratul german a dispus, ca prinsonerii francezi deveniți incapabili de luptă aflători în tabăra dela Constanța să fie schimbați cu prinsonerii germani din Franța, fără considerare dacă numărul lor este egal cu al prinsonierilor germani.

Distincții militare. Înregistrăm o nouă serie de soldați români, decorați pentru vitejia lor dovedită în fața dușmanului.

Cu medalia de aur pentru vitejie a fost decorat sergentul Ladislau Budnar din bat. 29 vânători.

Cu medalia de argint cl. I. sergentul Ștefan Capșa din reg 9 de husari, sergentul Antoniu Dundar și stegărușul I. r. Ioan Iancu ambii din reg. de inf 102, Sergentul titular Augustin Mărginean, fruntașul Iosif Mateș 50. Subl. I. r. Iosif Gal 53. Sergentul major Moise Lobonț, Ioan Olariu și fruntașul Ioan Dregin 64 Sergentul major Iosif Delac 79. Serg. C. Manciuș, caporalul I. Drăganciu 24. serg. Iosif Săsac 34. ordonanța Pelle 37 inf. Ladislau Ciriac 38 și gornistul Fabian Petric 53.

Cu crucea pentru merite cu coroana pe banda medaliei de vitejie sergentul major Ioan Miclăuș dela tren secția 22.

Decorația „Signum honoris“ al crucii roșii cl. II. s'a conferit căpitanului Alexandru Maniu 61 și Romul Maniu dela trupa sanitară 16.

Crucea militară pentru merite cl. III cu decor. de războiu căpitanului E. Șteț 77.

Mai nou.

Budapesta, 8 Martie. (Oficial).

În Polonia rusească, în luptele ce decurg, am avut mai multe succese. Am respins dușmanul din mai multe poziții și tranșee, pricinuindu-i mari pierderi. Asemenea succese am avut și pe frontul din Galiția apuseană, unde în jur de Gorlice am rupt unele părți din linia de bătaie a dușmanului, și prin o luptă vehementă am ocupat o localitate. Am făcut prinsoneri mai mulți ofițeri și peste 500 ostași. În Carpați decurg lupte înverșunate. În ținutul de lângă Lupkow, eri după amiazi, Rușii au atacat cu mari forțe. Dușmanul în continuu își reîmpropostează rândurile rărute cu rezervele aduse în luptă. Se pregătește cu toate mijloacele, și deși la atac a avut pierderi grele — de trei ori a ajuns înaintea pozițiilor noastre. Asaltul rusesc l'am zădărnicit. Pe frontul de luptă sunt sute de morți.

Pe o altă secțiune după ce am respins atacul rusesc trupele noastre pe neobservate au mers în atac și au ocupat un pisc de deal pe care dușmanul l-a apărat cu multă putere. Din nou am făcut prinsoneri 10 ofițeri și 700 ostași. Pe un deal din vecinătatea celui ocupat am făcut prinsoneri 1000 în părțile sud ostice ale Galiției o cavalerie puternică dușmamă, care înainta către pozițiile noastre, a suferit un mare dezastru simțitor.

Berlin, 8 Martie. (Oficial).

Frontul apusean. Piloții inimici au aruncat bombe asupra orașului Ostende, cari au omorât trei belgieni. În Champagne luptele decurg. La Souain am respins atacul de ieri al dușmanului. Peste noapte din nou s'au început luptele. Spre nord-ost dela Mesnil am zădărnicit un atac dușman. Contraatacul nostru de noapte a succedat. Am făcut prinsoneri 140 francezi. La Bois de Petre și spre nord vest dela Pont Mousan am respins atacul francez. În Vogezi, spre apus dela Münster și dela Sennheim spre nord, luptele decurg.

Frontul ostic. Atacul dușmanului, dela Augustow spre nord, s'a zădărnicit cu pierderi mari.

La Lomza luptele decurg. Spre apus dela Prasnitz și dela Plock spre est, Rușii ne-au atacat mai de multe ori, dar fără rezultat. La Rawa trupele noastre au respins două atacuri de noapte de ale dușmanului.

Atacurile rusești din ținutul Novomiasto au dat fiasco, acolo am făcut prinsoneri 1500 ruși.

Dimisia guvernului grecesc. Din Atena se anunță, că guvernul a dimisionat. Regele Constantin a încredințat cu formarea noului cabinet pe Zaimis. Șeful statului maior Dusmanis a declarat, că Grecia rămâne și pe mai departe neutră.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abon. dela: Alecuș pe 1915 sem. 1-iu. — Botșia pe 1911—1913. — Racovițaolt pe 1915. — Pusztafentős pe 1914. — Csengerújfalu pe 1915 sem. 1-iu. — Marmarosziget pe 1915 sem al 2-lea. — Cut pe 1/7 1908—1/4 1909. — Rodna nouă pe 1915. — Groși pe 1905 și din 1906 sem. 1-iu. — Bucăr pe 1914 sem. al 2-lea. — Vasláb pe 1914 sem. 2-lea. — Slimnic pe 1915 sem. 1-iu.

Proprietar, editor: Emil Tatar.

Redactor responsabil: Augustin Gruția.